

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0100111322**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Министерството на транспорта и съобщенията за 2022 г.

София, 2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Ключови одитни въпроси	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	7
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	7
Коригирани неправилни отчитания	7
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	9
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	10

Списък на съкращенията

ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ГФО	Годишен финансов отчет
ГД ГВА	Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“
ДДС	Дирекция държавно съкровище
ДСД	Други сметки и дейности
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕБК	Единна бюджетна класификация
ИА АА	Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МФ	Министерство на финансите
ОПР	Отчет за приходите и разходите
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Средства от Европейския съюз
ЦУ	Централно управление

ДО
РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
49-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ГЕОРГИ ГВОЗДЕЙКОВ
МИНИСТЪР НА
ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на транспорта и съобщенията, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2022 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Министерството на транспорта и съобщенията към 31 декември 2022 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на транспорта и съобщенията в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Ключови одитни въпроси

Сметната палата реши, че няма ключови одитни въпроси, които да бъдат комуникирани в настоящия доклад.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2023 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-01-01-113 от 19.09.2022 г. на Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка,

разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениеята на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Сред въпросите, комуникирани с ръководството, Сметната палата определя тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одитни въпроси. Сметната палата описва тези въпроси в одитния доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатиранияте неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

Констатиранияте неправилни отчитания са коригирани.

Случай на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

В МТС-ЦУ, увеличението в стойността на банкова гаранция за изпълнение на договор с 126 785 лв. от 13.05.2020 г. не е осчетоводено по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ в отчетна група „Бюджет“¹.

Не са спазени изискванията на т. 38 от писмо ДДС № 10 от 2013 г. на министъра на финансите, издадено на основание чл. 164, ал. 1 от ЗПФ.

Коригирани неправилни отчитания

1. В Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ (ИААА) наказателни постановления с наложени глоби и имуществени санкции в качеството ѝ на държавен орган по силата на Закона за автомобилните превози и Закона за движението по пътищата

¹ Одитни доказателства №№ 13,14,15 и 16

и принудително събраните суми от НАП се отразяват в специализиран софтуер на отдел „Административно наказателна дейност“ (АНД) към дирекция „Автомобилна инспекция“. Съгласно Вътрешни правила за реда за съставянето и движение на счетоводните и свързани с тях документи и процедури в ИААА наказателните постановления (НП) и принудително събраните суми от НАП се регистрират в счетоводните регистри след влизане в сила на наказателното постановление и след получаване на информация от отдел АНД. Постъпилите плащания се осчетоводяват ежедневно от оперативни счетоводители в дирекция „Финансово-счетоводно обслужване и управление на собствеността“ (ФСОУС). До 5-то число на месеца, следващ отчетния период отдел АНД изготвя справка за влезли в сила наказателни постановления в отчетния месец и уведомява дирекция ФСОУС за прекратените от НАП производства с изтекъл давностен срок.

1.1. При предварителното проучване и текущ контрол на периодичния финансов отчет на МТС към 30.06.2022 г., при проверка на отчитането на публичните вземания от глоби и имуществени санкции по наказателни постановления в ИААА е установено² несъответствие на данните в справките от отдел АНД, подадени към дирекция ФСОУС за първото полугодие на годината, въз основа на които са осчетоводени 196 бр. НП за 244 780 лв.³ и информацията за всички влезли в сила наказателни постановления, генерирана от система „Административно наказателна дейност“ по време на одита (16.11.2022 г.) за същия период⁴ – 1 149 бр. НП за 1 124 300 лв., от тях неплатени – 1125 бр. за 1 080 600 лв.⁵ Несъответствието се дължи на отразяване в система „Административно наказателна дейност“ на влезли в сила НП след датата на която справката за съответния месец вече е изпратена на дирекция ФСОУС, в резултат на което салдото по сметка 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“ към 30.06.2022 г. е занижено с 835 820 лв.

1.2. По време на финансовия одит на ГФО на МТС за 2022 г. се установи, че са предприети действия за отстраняване на несъответствието и с писма рег. №№ 11-43-148/1/20.01.2023 г., 11-43-148/2/06.03.2023 г. на изпълнителния директор на ИААА до „Инфосистем интернешънъл“ ЕАД – фирмата разработила системата АНД е изискано да бъде извършена промяна на данните, които се генерират в справка № 36 от системата⁶.

Към момента на извършване на финансовия одит на ГФО на МТС за 2022 г. в ИААА не е постъпил отговор от „Инфосистем интернешънъл“ и не е извършена промяна в справка № 36 от система „Административно наказателна дейност“⁷.

По подадени справки за влезли в сила НП от отдел АНД текущо всеки месец до дирекция ФСОУС към 31.12.2022 г. са начислени 430 880 лв. по сметка 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“. Във връзка с извършване на годишната инвентаризация за 2022 г. на разчетите за вземания и задължения от дирекция ФСОУС е изпратено писмо до дирекция „Автомобилна инспекция“ за потвърждаване на салдото на сметка 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“⁸. Предоставената информация от дирекцията (по данни от справка № 36 от система АНД), влезлите в сила НП към 31.12.2022 г. са за

² Одитно доказателство № 07

³ Одитно доказателство № 1

⁴ Одитно доказателство №№ 2 и 3

⁵ Одитно доказателство № 4

⁶ Одитно доказателство № 8

⁷ Одитно доказателство № 9

⁸ Одитно доказателство № 10

2 163 010 лв. или с 1 732 130 лв. повече от начислените по сметка 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“⁹.

Към 31.12.2022 г. е съставена счетоводна операция (по опис 130 от 31.12.2022 г.) за осчетоводяване по сметка 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“ на разликата от 1 732 130 лв. по влезли в сила НП¹⁰

Не е спазен принципа за текущо начисляване, регламентиран с чл. 26, ал. 1, т. 4 от Закона за счетоводството (ЗСч).

1.3. В счетоводния софтуер не е осигурена аналитична отчетност по сметки 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“, 4911 „Провизии за публични държавни и общински вземания“ и 9911 „Просрочени публични държавни вземания“¹¹.

Не са спазени разпоредбите на чл. 11, ал. 2 от ЗСч.

2. В ИААА, издадени наказателни постановления (746 бр.) с наложени глоби и имуществени санкции за 1 270 680 лв. в периода 01.01.2022 г. – 30.06.2022 г., които са в процедура по обжалване, не са осчетоводени по сметка 9289 „Други дебитори по условни вземания“¹².

Не е спазен принципа за текущо начисляване, регламентиран с чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч.

3. В приложението към ГФО за 2022 г. на МТС не е оповестена информация, че¹³:

3.1 Годишния финансов отчет за 2021 г. на „Летище София“ ЕАД не е одобрен от принципала, поради допуснати несъответствия в счетоводните записвания;

3.2 Предварителния годишен финансов отчет за 2022 г. на „Летище София“ ЕАД не е предоставен към датата на изготвяне на годишния отчет за 2022 г. на МТС.

Не са спазени изискванията на министъра на финансите, дадени с т. 24.2 от писмо ДДС № 20 от 2004 г.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

В изпълнение на т. 68 от писмо ДДС № 08 от 22.12.2022 г. на министъра на финансите, коригираният ГФО (Обяснителна записка към 31.12.2022 г.) е представен в Министерство на финансите и Сметна палата.

⁹ Одитно доказателство № 11

¹⁰ Одитно доказателство № 12

¹¹ Одитно доказателство № 6

¹² Одитни доказателства №№ 5 и 17

¹³ Одитни доказателства №№ 18 и 19

В подкрепа на констатациите са събрани 19 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. Екзарх Йосиф № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 165 от 08.06.2023 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Министерството на транспорта и съобщенията и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

На основание §1, т.1 от ДР на ЗЗД

(Горица Грънчарова - Кожарева)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Наименование	Брой страници
1	Справки от отдел АНД , подадени към ФСОУС за месеците януари, февруари, март, април, май и юни 2022 г. за влезли в сила НП, за принудително събрани суми от НАП и за прекратени от НАП наказателни постановления след изтекъл давностен срок. МО за осчетоводяване.	55
2	Констативен протокол	1
3	Справка от отдел АНД за всички влезли в сила НП към 30.06.2022 г., генерирана от системата на 16.11.2022 г.	30
4	Справка от отдел АНД за влезли в сила НП, неплатени към 30.06.2022 г.	28
5	Писмо от изпълнителния директор на ИААА, Справка от отдел АНД за НП в съдебна фаза	29
6	Извлечения по сметки от счетоводния софтуер	10
7	Тестове по същество и аналитични процедури относно отчитането на публичните вземания и приходите от глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети в МТС към 30.06.2022 г.	5
8	Писма рег. № 11-43-148/1/20.01.2023 г. и рег. №11-43-148/2/06.03.2023 г. на изпълнителния директор на ИААА до „Инфосистем интернешънъл“ ЕАД	3
9	Констативен протокол от 13.04.2022 г. за проверка на предприети действия за коригиране на неправилни отчитания	1
10	Писмо от дирекция ФСОУС на ИААА и главна книга н сметка 4301	2
11	Писма рег. № 11-43-454/1/18.01.2023 г. и рег. №11-43-454/2/19.01.2023 г. на и.д. директор на дирекция „Автомобилна инспекция“ и справка от система „Административнонаказателна дейност“	128
12	Опис 130 от 31.12.2022 г. за осчетоводяване на влезли в сила НП към 31.12.2022 г. по сметка 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“.	1
13	РД ГФО-2.15-2 за процедури по същество за отчитането на получените гаранции и поръчителства в МТС –ЦУ към 31.12.2022 г. с приложения: и банкови гаранции	3
14	Аналитична оборотна ведомост на сметка 9214	1
15	Банкова гаранция №961LG1131820801/01.07.2013	3
16	Банкова гаранция №961LG1131820401/01.07.2013	1
17	Писма рег. № 11-43-61723.01.2023 г. и рег. №11-43-617/1/26.01.2023 г.; опис 151 от 31.12.2022 г.) за	4

	осчетоводяване на НП в процедура по обжалване по сметка 9289 „Други дебитори по условни вземания“.	
18	Констативен протокол от 10.04.2023 г. за извършена проверка на оповестяванията към ГФО; писмо, рег.№ 15-05-12/06.04.2023 г. до директор на дирекция „Финанси“, писмо, рег.№ 15-05-12/06.04.2023 г. до одитния екип на Сметна палата с приложение	6
19	Коригирано приложение към ГФО – обяснителна записка към Баланса	30